

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen johdosta / Maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa, Simola 2 931-408-3-104, Viitasaari

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 23.06.2026
188/11.01.00.02/2025

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta on tehnyt kokouksessaan 17.3.2026 § 20 maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaista yhteislupaa koskevan päätöksen tilalle Simola 2 931-408-3-104, Viitasaari. Lupapäätöksestä on valittu Vaasan hallinto-oikeuteen 22.4.2026 ja 25.4.2026 saapuneilla valituksilla.

Vaasan hallinto-oikeus pyytää Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakuntaa antamaan lausunnon 10.6.2026 mennessä tilalle Simola 2 sijoittuvaa lupapäätöstä koskevien valitusten johdosta. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 30.6.2026 saakka.

Luvanhakija: ■■■ Halonen
Päätös, johon haetaan muutosta: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta, 17.3.2026 § 20
Vaasan hallinto-oikeus, diaarinro: 447/2026

VALITUS 1

Muutoksenhakija: ■■■ ja ■■■

Valituksessa esitetään mm. seuraavaa:

”Vaadimme että maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa / Simola 2 931-408-3-104, Viitasaari päätös kumotaan.”

”Pyydämme päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä ennen kuin päätöstä koskeva valitus on lopullisesti ratkaistu ja päätös on lainvoimainen.”

”Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan yleisenä tehtävänä on huolehtia päätöksenteossa paikallistason ympäristönsuojelun yleisen edun toteutumisesta. Louhinta ja kivenmurskaus ovat ympäristölle pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa. Katsomme että annettussa lupapäätöksessä yhteislupa / Simola 2 931-408-3-104, luvan käsittely päätöksenteon pohjaksi on ollut virheellistä, puutteellista ja harhaanjohtavaa. Hakijan etu on asetettu ympäristöä ja muita oikeuksia koskevien lakisääteisten tavoitteiden edelle. Käsittelyssä on sivuutettu tai vähätelty murskaustoiminnan päästöjen haittaa vesialueille, läheisen ympäristön luonnolle, Rauskajärven ympäristön rantayleiskaavassa määrätyn alueen viihtyisyydelle ja virkistyskäytölle, sekä haittaa naapurikiinteistöjen omaisuudelle ja käytölle. Seitsemän hakemukseen tehtyä muistutusta on sivuutettu.”

Valittajat pitävät Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan päätöstä virheellisenä ja sisällöltään puutteellisena.

VALITUS 2

Muutoksenhakija: ■■■

Valituksessa esitetään seuraavaa:

”■■■ ei ole hyväksynyt eikä hyväksy Kalliomurskauksen ympäristölupaa kohteessa Simola II 931-408-3-104.

Perustelut: ■■■ omistaa Viitasaarella kiinteistön Ellilä 931-408-0003-0148-C. Kiinteistöllä on mökki ja ulkorakennus. Kiinteistö on järven

rannalla erittäin kauniilla paikalla. Paikka on erittäin arvokas ja hyvä paikka.

Paikka on alle 300 metriä suunnitellusta kalliomurskauksen kohteesta. Laki kieltää jo sen, että alle 300 metriä olevaa kalliomurskaamo ei voi rakentaa. Minun arvokas ja kallis paikkani pilaantuisi täysin jos tällainen kalliomurskaamo saataisiin siihen rakentaa. En hyväksy kyseistä rakentamista haettuun paikkaan.”

Oheismateriaali:

- Valitukset 1 ja 2 (sähköpostitse)

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh. 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Lautakunta esittää, että valitukset hylätään perusteettomina ja lupapäätöstä ei tule muuttaa.

Valitus 1

Valituksessa vaaditaan, että päätös kumotaan ja päätöksen täytäntöönpano kielletään ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Valituksessa esitetään, että annetussa lupapäätöksessä yhteislupa / Simola 2 931-408-3-104, luvan käsittely päätöksenteon pohjaksi on ollut virheellistä, puutteellista ja harhaanjohtavaa. Hakijan etu on asetettu ympäristöä ja muita oikeuksia koskevien lakisääteisten tavoitteiden edelle. Käsittelyssä on sivuutettu tai vähätelty murskaustoiminnan päästöjen haittaa vesialueille, läheisen ympäristön luonnolle, Rauskajärven ympäristön rantayleiskaavassa määrätyn alueen viihtyisyydelle ja virkistyskäytölle, sekä haittaa naapurikiinteistöjen omaisuudelle ja käytölle. Seitsemän hakemukseen tehtyä muistutusta on sivuutettu.

Valituksessa esitetyn vaatimuksen perustelut ovat aiheettomia. Lupa-asia on käsitelty ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisena yhteiskäsittelynä. Hakemus ja ottamissuunnitelma on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella hallintolain mukaisesti ja se on pidetty nähtävillä lainsäädännön edellyttämän ajan. Kuulutus on ollut nähtävillä Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla. Rajanaapureita ja muita asianosaisia (tässä tapauksessa mm. Rauskajärven ympärille sijoittuvien ja muiden lähialueen kiinteistöjen ja loma-asuntojen omistajia) on kuultu kirjeitse. Hakemusasiakirjoista on pyydetty lausunto Keski-Suomen ELY-keskukselta ja kunnan terveydensuojeluviranomaiselta. Saapuneista muistutuksista/mielipiteistä sekä lausunnoista on pyydetty vastine luvanhakijalta.

Muistutuksissa on vaadittu lupahakemuksen hylkäämistä perustellen sitä mm. Löytänä-Kolkku rantaosayleiskaavan sijainnilla lupa-alueen läheisyydessä, lupa-alueen etäisyydellä valittajien kiinteistöjen rajoihin, loma-asuntojen virkistyskäyttöarvon heikkenemisellä toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn vuoksi, tärinähaitoilla sekä vesistövaikutuksilla. Hakemuksesta jätetyt muistutukset on huomioitu yhteisluvan lupamääräyksissä, jotka koskevat mm. häiriintyvien kohteiden etäisyyttä, talousvesikaivojen tutkimista, hulevesien käsittelyä, toiminta-aikaa suhteessa loma-asuntojen pääasialliseen käyttöaikaan, melua, pölyä ja tärinää.

Valittajan mukaan: ”Luvan käsittely päätöksenteon pohjaksi on ollut virheellistä, puutteellista ja harhaanjohtavaa, koska Löytänä-Kolkku rantaosayleiskaavaa ei ole huomioitu ja hakemuksessa ja päätöksessä ilmoitetaan virheellisesti, että ”Suunnittelualueella ei ole asemakaavaa tai yleiskaavaa”. Valituksessa myös esitetään, että lupapäätöksen mukainen toiminta vaikeuttaa kaavan toteuttamista.”

Väite on perusteeton, koska päätöksen mukainen lupa-alue ei sijaitse oikeusvaikutteisen Löytänä-Kolkku rantaosayleiskaavan kaava-alueella. Kaavamääräykset eivät ulotu kaavakarttaan merkityn alueen ulkopuolelle. Valituksenalaisen päätöksen mukaisella toiminnalla ei ole sellaisia vaikutuksia, että se vaikeuttaisi oikeusvaikutteisen kaavan toteutumista.

Valituksessa on esitetty, että Löytänä-Kolkku rantaosayleiskaavan kaavanvahvistusrajaus noudattaa pääsääntöisesti rantavyöhykkeen rajausta. Valittajan mukaan rantavyöhyke on lainsäädännön tarkoittama häiriintyvä kohde ja, ottoalue on lähes kokonaan alle 300 m etäisyydellä rantakaavan järveä ympäröivästä rantavyöhykkeestä.

Valittajan mukaan järveä ympäröivä rantavyöhyke asumiseen tai loma-asumiseen käytettävänä ja luonnon sietokyvyltään häiriölle alttiina kohteena tulisi kokonaisuudessaan olla vähintään 300 m etäisyydellä päästöjä aiheuttavasta toiminnasta.

Valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 3 §:n mukaan:

”Toimintaa ei saa sijoittaa alle 400 metrin päähän sairaalasta, päiväkodista, hoito- tai oppilaitoksesta taikka muusta melulle tai pölylle erityisen alttiista kohteesta.

Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.”

YM:n perustelumuistion (3.9.2010, Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamoiden ympäristönsuojelusta) mukaan pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin toimintojen yleisestä suojaetäisyydestä silloin, kun toiminnan läheisyydessä on melulle ja pölylle altistumisen kannalta erityisen herkkiä kohteita. Tällaisia kohteita voisivat olla esimerkiksi sairaalat ja muut hoitolaitokset, päiväkodit ja oppilaitokset.

Pykälän toisessa momentissa säädettäisiin toimintojen yleisestä suojaetäisyydestä asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen kuten esimerkiksi jotkut poikastuotantolaitokset. Melua ja pölyä aiheuttavia toimintoja ei saisi sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriölle alttiista kohteista. Etäisyys arvioitaisiin häiriölähteestä, ei esimerkiksi toiminta-alueen rajasta. Säännös olisi tarpeen naapurushaittojen ehkäisemiseksi.

Häiriölle alttiilla kohteilla tarkoitettaisiin yleisesti samoja alueita kuin valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjeistoista (993/1992). Piha-alueella tarkoitettaisiin yleiskielen käsitettä. Yleisesti käytössä olevalla virkistysalueella tarkoitettaisiin sellaista virkistysaluetta tai sen osaa, jolla oleskelee säännönmukaisesti ihmisiä virkistystarkoituksessa. Siten esimerkiksi pelkästään yleiskaavavaraus virkistysalueeksi ei olisi säännöksessä tarkoitettu virkistysalue.

Valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) mukaan häiriintyviä kohteita on asumiseen ja loma-asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä taajamien ulkopuolella, leirintäalueet, hoito- tai oppilaitoksia palvelevat alueet ja luonnonsuojelualueet.

Valituksen väite on perusteeton, koska rantaosayleiskaavan alueen ei voida näin ollen katsoa olevan itsessään valituksessa väitetty häiriintyvä kohde. Sen lisäksi Valtioneuvoston julkaisun, Opas ainesten kestäväään käyttöön (2023:30), mukaan rantavyöhyke on yleensä noin 100 metriä, mutta voi vaihdella poikkeustapauksen 50 metristä 200 metriin. Sen mukaan lupa-alue sijoittuu Rauskajärven rantavyöhykkeen ulkopuolelle.

Valituksen perusteluiden kohdassa 2 (Vaikutus läheisen ympäristön ja Rauskajärven luontoon) väitetään mm., että päätöksessä ei ole huomioitu murskaustoiminnan vaikutusta Rauskajärven ympäristön ja ottoalueesta 30 m päässä olevien metsä- ja kallioalueiden luonnolle. Sen lisäksi valituksen mukaan kivenlouhinta rikkoo metsäalueen yhtenäisyyden, ekologisen kestävyys ja luonnonarvoja.

Valituksessa esitetty väite on perusteeton, koska lupahakemuksesta on pyydetty lausunto Keski-Suomen ELY-keskukselta, joka on lausunnossaan arvioinut luvanmyöntämisen edellytyksiä ottaen huomioon luonnon-, ympäristön- ja vesiensuojelulliset näkökohdat. Keski-Suomen ELY-keskus on pitänyt kalliokiviainesten ottoa ja murskausta lupahakemuksessa mainitulla alueella mahdollisena tietyn edellytyksin. Lausunnossa esitetyt ohjeet, joita toiminnassa tulee noudattaa, on otettu huomioon yhteyslupan lupamääräyksissä.

Maa-ainelain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Maa-ainelain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Valituksen mukaan räjäytykset, melu ja pöly aiheuttavat pysyvää ja vakavaa haittaa läheisen metsä- ja järviluonnon ekosysteemille, villieläinkannalle ja linnustolle. Päätöksessä toiminnalle annetut ajalliset rajoitukset eivät huomioi eläinten olemassaoloa vuoden ympäri. Meluisimpia toimintoja, räjäytyksiä ja murskausta on sallittu lintujen pesimäaikana.

Yhteislupahakemuksen mukaan louhinta ja murskausaseman toiminta-aikana kalliota louhitaan ja murskataan 1–2 kertaa vuodessa, noin 2 viikkoa kerrallaan. Lupapäätöksen mukaan louhinta- ja murskaustoimintaa saa harjoittaa 1.9.–31.5. välisenä aikana, pois lukien 22.12.–31.12. Lintujen pesintään kohdistuvan vaikutuksen voidaan arvioida olevan vähäinen ja lyhytaikainen, sillä luvan sallima toiminta-aika ulottuu useiden kuukausien ajalle, eikä toiminta näin ollen välttämättä ajoitu pesimäkauteen.

Valituksessa todetaan, että päätöksessä esitetään virheellisesti, että tuotantoalueella ei ole tiedossa erityisiä luonnonarvoja eikä luonnonsuojelulain perusteella erityisesti suojeltavia lajeja ja luontotyyppejä.

Kuitenkin Luonto Pihlaja Oy:n tekemän luontoselvityksen ja ELY-keskuksen lausunnon mukaan "Selvitysalueella on sijainnut metsälain 10 §:n turvaama ja uhanalaisen luontotyypin (metsäkortekorpi, EN) korpjuotti, joka on vaurioitunut peruuttamattomasti hakkuussa." Luvan hakija on tehnyt kiinteistönsä avohakkuun selvittämättä ensin, onko alueella uhanalaisia luontotyypppejä.

Metsän hakkuu on suoritettu alueella aikana, jolloin lupaa maa-aineksen ottoon ei ole vielä ollut ja tuolloin alueella on ollut voimassa metsälaki. Metsäkeskuksen mukaan luontoselvityksessä löydetty metsäkortekorpi on ollut metsälain 10 §:n mukainen kohde, mutta alueella suoritettussa hakkuussa Metsähallituksen arvion mukaan kohde on pysyvästi tuhoutunut, eikä sen ennallistaminen metsälain 10 §:n mukaiseksi kohteeksi ole mahdollista. Alueella suoritetusta hakkuusta on tehty Metsäkeskukselle metsänkäyttöilmoitus sekä ilmoitus maankäyttömuodonmuutoksesta. Metsänkäyttöilmoituksista ei tule tietoa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Metsähakkuissa toimivaltainen viranomais on Metsäkeskus.

Valituksessa esitetään, että Karvalampi on luontoselvityksen mukaan myös mahdollinen luontodirektiivin tiukasti suojellun lajin, viitasammakon, esiintymisalue (Luonnonsuojelulaki 78 §).

Valituksen mukaan luvanmukaisella toiminnalla on luonnontilaa vaarantavia vesistövaikutuksia paikallisesti (Karvalampi ja Rauskapuro) suurella varmuudella ja mahdollisesti laajemmin.

Yhteislupahakemuksesta on pyydetty lausuntoa Keski-Suomen ELY-keskuksesta, joka on edellyttänyt luontoselvityksen tekoa kiinteistölle ennen lausunnon antamista. Luvanhakijalta on pyydetty lisätietona hakemuksen käsittelyä varten aluetta koskeva luontoselvitys. Luontoselvityksen valmistumisen jälkeen Keski-Suomen ELY-keskus on antamassaan lausunnossa arvioinut hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksia luonnon-, ympäristön- ja vesiensuojelun näkökulmasta huomioiden myös lupa-alueen lähiympäristön. Lausunnossa esille tuodut asiat on huomioitu lupamääräyksissä.

Luvanhaltijalla vastuu tuntee toimintansa vaikutukset sekä velvollisuus noudattaa lupaa, ehkäistä ja vähentää ympäristöhaittoja.

Valituksessa esitetään, että valittajan kiinteistön etäisyys ottoalueeseen on 290 m.

Valituksessa esitetty väite on perusteeton. Luvan mukainen toiminta täyttää muraus-asetuksen 800/2010 3 §:n mukaiset vaatimukset etäisyyden osalta siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Lupaharkinnassa valittajan kiinteistön hoidetuksi piha-alueeksi ilmakuvan perusteella arvioitu alue sijaitsee yli 300 metrin etäisyydellä lupa-alueesta. Sen lisäksi lupaharkinnassa käytetty piha-alueen rajausta sijoittuu valittajan kiinteistöllä rantaosayleiskaavan M-alueelle (alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen), varsinaisen AO1-aluemerkinnän (erillispientalojen alue) ulkopuolelle.

Valituksessa on esitetty, että "Lupamääräyksissä ei ole ilmoitettu vastuu- ja korvausvelvollisuutta siltä varalta, että räjäytyksistä aiheutuu lähialueen kiinteistöille ja rakennuksille tai kaivolle vaurioita ja taloudellista haittaa."

Lupamääräyksissä on annettu määräys koskien ottoalueen lähimpien asuinrakennusten / vapaa-ajan asuntojen talousvesikaivojen vedenlaadun ja teknisten tietojen selvittämistä.

Luvanhaltija on vastuussa toimintansa aiheuttamista haitallisista vaikutuksista sekä vahinkojen korjaamisesta ja korvaamisesta.

Valituksessa esitetään, että hakijan aiempi toiminta liittyen hänen tekemäänsä avohakkuuseen ennen luonnonarvojen selvitystä kyseenalaistaa sen, että päätöksessä asetetut ehdot ja lupamääräykset toiminnalle toteutuvat.

Luvanhaltijalla on lakiin perustuva velvollisuus noudattaa lupaa, ehkäistä ja vähentää ympäristöhaittoja, tuntea toimintansa vaikutukset (selvillääolovelvollisuus), käyttää parasta mahdollista tekniikkaa (BAT), reagoida viipymättä häiriötilanteisiin ja noudattaa viranomaisvalvontaa ja määräyksiä. Lupamääräysten mukaisella aloitustarkastuksella käydään luvanhaltijan kanssa läpi luvan lupamääräykset epäselvyyksien välttämiseksi. Sen lisäksi maa-ainesten ottoa valvotaan vuosittaisilla tarkastuksilla.

VALITUS 2

Valituksessa 2 esitetään, että valittajan omistuksessa oleva loma-asunto sijaitsee alle 300 metrin päässä suunnitellusta kalliomurskauksen kohteesta.

Lupamääräyksen 3 mukaan luvanhaltijan on ennen toiminnan aloittamista varmistuttava siitä, että Muraus-asetuksen mukainen 300 metrin vähimmäisetäisyys täyttyy valittajan loma-asuntoon. Etäisyys määritetään Muraus-asetuksen mukaisesti loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen. Mikäli varmistuksessa havaittaisiin vähimmäisetäisyyden alittuvan, tulee luvanhaltijan toimittaa lupaviranomaiselle päivitetyt ottosuunnitelmapakartat sekä uudelleen lasketut ottomäärät.

Muilta valituksessa esille tuoduilta osin lupaviranomainen viittaa päätöksen selostusosassa, lupamääräyksissä ja perusteluissa jo sanottuun.

Valituksessa on myös esitetty perusteina seikkoja mm. yhteisluvan tarpeellisuuteen, metsänhakkuuseen ja kiinteistön arvon epäiltyyn alenemiseen liittyen. Näiden seikkojen osalta lautakunta katsoo, etteivät ne liity kyseessä olevan yhteislupa-asian käsittelyyn ja siten niistä ei ole tarpeen lausua.

Päätös

Muutoksenhaku

Toimenpiteet

Muutoksenhakukielto

Ote Vaasan hallinto-oikeus